

Junior Achievement Latvia
Radošuma un finanšu pratības konkursa „Mana vārdnīciņa” Nolikums
1. - 4. klasēm un pirmsskolas izglītības iestādēm
2022./2023. gadam

Mērķis	Skolēnu gatavība pieņemt un īstenot sociāli atbildīgus lēmumus personiskajā dzīvē.
Sadarbības partneri	JA Latvia organizē radošuma un finanšu pratības konkursu “Mana vārdnīciņa” sadarbībā ar Latvijas Banku.
Uzdevums	<p>Izprast būtiskākos ekonomiskos jēdzienus un būt gatavam diskutēt par tiem ar vecāka gada gājuma cilvēkiem.</p> <p>Izveidot savu vārdnīcu.</p> <p>Skolēni un audzēkņi. Darbu <i>veido viens skolēns vai audzēkņis</i> ar saviem vecākiem(aizbildņiem), vecvecākiem vai citiem dažādu paaudžu pieaugušajiem.</p> <p>Konkursa dalībnieki 1.-4. klašu grupās skaidro pēc izvēles 5 (piecus) noteiktai klašu grupai un vecumam atbilstošos ekonomiskos jēdzienus, bet pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi no dotajiem jēdzieniem skaidro pēc izvēles 3 (trīs) ekonomiskos jēdzienus. Vārdnīciņā tiek apkopoti bērnu vārdiem izteiktie jēdzienus skaidrojumi, nevis no grāmatas pārrakstītas definīcijas.</p> <p>Vecāki, vecvecāki. Lai labāk izprastu ekonomiskos jēdzienus un to praktisko pielietojumu dzīvē, vārdnīciņā ir izveidota sadaļa arī skolēnu/audzēkņu vecākiem un vecvecākiem (vai citiem divu atšķirīgu paaudžu cilvēkiem): kā viņi skaidro dotos ekonomiskos jēdzienus no savas praktiskās dzīves pieredzes. Pieaugušie var piedalīties kopā ar konkursa darba iesniedzēju darbu noformēšanā – palīdzēt noformēt datorrakstā vai izlabojot skolēna gramatiskās kļūdas, ja skolēns atbildes raksta savā rokrakstā vai papildinot skolēna zīmējumus u.c. palīdzību kolektīvajam darbam, bet saglabājot vārdnīcai raksturīgo formātu.</p>
Dalībnieki	<p>JA Latvia dalībsskolu http://jalatvia.lv/dalibskolas 1.- 2. un 3.- 4. klašu skolēni, kuri apgūst sociālo zinību mācību priekšmetu.</p> <p>JA Latvia koplīgumu pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi, kuri apgūst sociālās mācību jomas tēmas/saturu.</p> <p>Vārdnīciņu veido viens skolēns/audzēkņis ar vecākiem un vecvecākiem vai ar diviem citiem divu atšķirīgu paaudžu cilvēkiem.</p>
Mācību materiāli	JA Latvia Sociālo zinību darba burtnīcās 1. - 4. klasei: vortālā www.jalatvia.lv ; www.naudasskola.lv
Vērtēšanas kritēriji	<p>Konkursā uzvar precīzākie skaidrojumi, kas liecina par bērna skatījumu uz pasauli un apliecina diskusijas norisi ģimenē, kā arī palīdz skolēnam konkrēto ekonomikas terminu izpratnē. Skolēna/audzēkņa darbā vērtēta tiek gan skaidrotā termina pareizība un patstāvīgums (individuālais bērna viedoklis), gan sniegtie piemēri, lai izskaidrotu ekonomisko terminu, paskaidrojoši zīmējumi. Darbus noformē skolēni/audzēkņi kopā ar saviem vecākiem, vecvecākiem, un citiem konkursā iesaistītiem dalībniekiem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darbam jābūt iesniegtam norādītajā formātā, apjomā un jābūt izvēlētam noteiktajam jēdzienus skaitam no vecuma grupā piedāvātās jēdzienus izvēles; • Jēdzienus skaidrojumu atbilstība jēdzienus nozīmei un skaidrojuma oriģinalitāte; • Izmantotā <i>piemēra atbilstība</i> jēdzienam un oriģinalitāte; • Radošais risinājums vārdnīcas noformējumā.

	Skaidrojamie ekonomiskie jēdzieni pa klašu grupām:				
	Skolēns skaidro, vecāki skaidro, vecvecāki skaidro (ar piemēriem un zīmējumiem)				
	PII	1.klasei	2. klasei	3.klasei	4.klasei
Skaidrojamie ekonomiskie jēdzieni	Dzimšanas diena	Kabatas nauda	Nauda	Ekonomika	Ienākumi
	Skolas soma	Atbildība	Patērētājs	Valsts	Izdevumi
	Reklāma	Pienākums	Tirgus	Banka	Biznesa ideja
	Pirkt	Darbs	Izvēle	Kredīts	Nodokļi
	Eiro	Alga	Lēmums	Norēķinu karte	Mārketing
		Profesija	Cena	Pašvaldība	Ražošana
		Prece	Uzņēmums	Peļņa	Līderis
		Darbarīks	Labklājība	Budžets	Skolēnu mācību uzņēmums
		Vajadzības	Bizness	Ēnu diena	Finanses
		Vēlmes	Pārticība	Uzņēmējdarbība	Konkurence
		Plāns	Zaudējums	Reklāma	Mākslīgais intelekts
Konkursa norise	<p>Konkursa 1. kārtā – izglītības iestādē</p> <p>Darbu skolā konkursa dalībnieki izveido vārdnīcas formā. Vārdnīciņas skaidrojošās daļas apjoms nepārsniedz 2 - 3 A4 lapas (skaidrojums un piemēri), var pievienot arī ilustrācijas neierobežotā tehnikā.</p> <p>Sākumskolas un pirmsskolas izglītības iestāžu dalībnieki darbus, izvērtēšanai izglītības iestādē, iesniedz pedagogam, kurš izglītības iestādē organizē konkursa pirmo kārtu.</p> <p>Ne mazāk kā 3 pedagogu/vecāku žūrijas komisija nosaka 3 labāko darbu autorus klasē/skolā. Žūrijas komisijas protokolu ar dalībniekiem un izvirzītajiem konkursa dalībniekiem pusfinālam pievieno kopējam konkursa dalībnieku pieteikumam (Pielikumā: Protokols par konkursa norises invertējumu skolā/izglītības iestādē/klasē).</p> <p>Konkursa Valsts mēroga pusfināls</p> <p>Skolas/klases 3 labāko darbu autoru darbus pedagogs - kvalitatīvi nofotografētus vai ieskenētus darbus (kopskats un skaidri salasāms katra termina skaidrojums) vai pdf formātā - iesniedz Konkursa pusfinālam, <i>ja vēlas</i>, var pievienot pusfinālistu veidoto 1 min video par brīvi izvēlētajiem 2 vārdiem. Iesniegtajam materiālam jābūt viegli salasāmam konkursa žūrijai un jāsniedz priekšstatu par darba vizuālo noformējumu. Pieteikumam pievieno arī tos skolēnus, kuru darbi nav iesūtīti Valsts pusfinālam. Konkursa dalībnieki, kuri piedalījās skolas/klases konkursa 1.kārtā saņem pateicību par dalību konkursā.</p>				
	<p>Dalībnieku reģistrācija jalatvia.lv</p> <p>Aicinām pedagogus reģistrēties jalatvia.lv mājas lapā, lai varētu iepazīties ar izmantojamiem mācību un metodiskajiem materiāliem sociālajās zinībās, kuros atrodami ekonomisko jēdzien skaidrojumi un izpildāmie uzdevumi to apgūvē katrai vecuma grupai, kā arī varētu iesniegt skolēnu veidotos darbus konkursa pusfinālam.</p>				

Informācija iesniedzot darbu jāaizpilda pieteikuma anketa:	<p>1. Autora vārds, uzvārds, klase, skola, darba vadītājs (skolotājs/audzinātāja - kontaktārunis un e-pasts), kā arī norādīt, kas konkursā piedalās kopā ar autoru - līdzautori (2 atšķirīgu paaudžu cilvēku vārdi, uzvārdi).</p> <p>2. Pievieno kvalitatīvi nofotografētus vai ieskenētus darbus (kopskats un skaidri salasāms katra termiņa skaidrojums) vai pievieno darbu pdf formātā.</p> <p>3. Ja vēlas, tad pievieno konkursa dalībnieka veidoto 1 min video par brīvi izvēlētajiem 2 vārdiem.</p> <p>4. Pievieno arī to skolēnu sarakstu, kuru darbi nav iesūtīti Valsts pusfinālam.</p>
Konkursa norises laiks	<p>12. janvāris, 2023 - vebinārs pedagogiem; Konkursa izsludināšana: 2023. gada 12. janvāris.</p> <p>12. janvāris - 28. februāris, 2023 - skolēni veido darbus izglītības iestādē.</p> <p>1. marts - 15. marts, 2023 - darbus izvērtē skolā - 3 pedagogu/vecāku žūrijas komisija. Nosaka 3 labāko darbu autorus klasē/skolā.</p> <p>15. marts - 20. marts, 2023 – skolas/klases labāko darbu autori, ja vēlas, tad veido 1 min video par brīvi izvēlētajiem 2 vārdiem.</p> <p>20.- 27. marts, 2023 - Atvērta pieteikuma anketa konkursam - skolas/klases 3 labāko autoru darbiem. Pusfinālistu darbus un video augšupielādē jalatvia.lv mājas lapā skolotāja profilā.</p>
Konkursa fināls	<p>Konkursa finālistu paziņošana: 2023. gada 9. maijs. Apbalvošanas ceremonija: 2023. gada 26. maijā.</p> <p>Iesūtītos darbus izvērtē JA Latvia un Latvijas Banka trīs grupās: pirmsskolas, 1.- 2. klašu un 3.- 4. klašu grupās.</p> <p>Balvas katrai klašu grupai:</p> <ol style="list-style-type: none">1. vietai balvas no Latvijas Bankas, JA Latvia un sadarbības partneriem2. un 3. vietai balvas no Latvijas Bankas, JA Latvia un sadarbības partneriem. <p>Pirmsskolas izglītības iestāžu konkursa dalībnieku darbi tiek vērtēti atsevišķā kategorijā un saņem balvas no JA Latvia sadarbības partneriem.</p> <p>Atzinību ieguvējiem balvas no JA Latvia un Latvijas Bankas, kā arī citiem sadarbības partneriem.</p> <p>Balvas no Latvijas Bankas saņem arī abās klašu grupās godalgotās vietas ieguvušo audzēkņu pedagogi, kas sagatavojuši skolēnus konkursam.</p>
Konkursa norise izglītības iestādē	<p>Izveidot skolā vārdnīciņu izstādi - prezentāciju.</p> <p>Darba autori aizstāv savu izveidoto darbu skolas vai klases mērogā, skaidrojot 3 no vārdnīcā iekļautajiem termiņiem.</p> <p>Prezentāciju saturs</p> <p>Vārdnīciņu autori - skolēni, sagatavo stāstījumu ar 2-3 jēdzienu skaidrojumiem un tos prezentē citiem skolēniem un skolēnu vecākiem. Skolēnu prezentācijas vērtē skolā izveidota žūrijas komisija, kuras sastāvā aicinām iesaistīties dažādu paaudžu cilvēkus - skolēnus, skolotājus, vecākus, vecvecākus. Skolas žūrijas komisija izvērtē visas prezentācijas un izveidotās vārdnīciņas un nolemj, kurus darbus iesniegt Valsts mēroga konkursam izvērtēšanai. Vērtējumā jāņem vērā ne tikai pats skolēns un viņa komandas darbs, bet arī prasme pamatoti skaidrot 3 izvēlētos jēdzienus.</p>
Kontakti	<p>JA Latvia projektu vadītājs: Rihards Eglītis, e-pasts: rihards@jalatvia.lv</p>